

This question paper contains 4 printed pages]

A—374—2018

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (Second Year) (Fourth Semester) EXAMINATION

OCTOBER/NOVEMBER, 2018

(CBCS Pattern)

ECONOMICS

Paper VIII

(Development and Environmental Economics)

(MCQ + Theory)

(Monday, 29-10-2018)

Time : 2.00 p.m. to 4.00 p.m.

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

MCQ

10

1. Attempt the following multiple choice questions :

खालील बहुपर्यायी प्रश्न सोडवा :

(1) is important in agricultural and industrial development in a country.

(A) Infrastructure

(B) Population

(C) Capital formation

(D) None of these

देशातील शेती आणि औद्योगिकरण यांच्या प्रगतीसाठी महत्त्वाचे असतात.

(A) आधारभूत संरचना

(B) लोकसंख्या

(C) भांडवल निर्मिती

(D) वरीलपैकी नाही

(2) Which is *not* the role of economic development in Industrialization ?

(A) Increasing productivity

(B) Development of agriculture sector

(C) Decreasing employment

(D) Increasing employment

P.T.O.

आर्थिक विकासात औद्योगीकरणाची कोणती भूमिका नाही ?

- (A) उत्पादकतेत वाढ (B) कृषी क्षेत्राचा विकास
(C) रोजगारात घट (D) रोजगारात वाढ

(3) International trade is in globalization.

- (A) Closed (B) Limited
(C) Free (D) Protected

जागतीकीकरणामुळे आंतरराष्ट्रीय व्यापार होती.

- (A) बंदिस्त (B) मर्यादित
(C) मुक्त (D) संरक्षित

(4) Which of the following factors controls the pollution ?

- (A) Pollution Control Act
(B) Low use of fertilizer
(C) Decentralization of industry
(D) All of the above

खालीलपैकी कोणत्या घटकामुळे प्रदुषण नियंत्रण होईल ?

- (A) प्रदुषण नियंत्रण कायदा
(B) रासायनिक खताचा कमी वापर
(C) उद्योगधंधाचे विकेंद्रीकरण
(D) वरीलपैकी सर्व

(5) Which of the following characteristics of less developed countries ?

- (A) Rate of per capita income is low
(B) Rate of per capita income is high
(C) Full employment
(D) Optimum population

खालीलपैकी अल्पविकसित राष्ट्रांचे वैशिष्ट्ये कोणते ?

- (A) दरडोई उत्पन्नाचा दर कमी
(B) दरडोई उत्पन्नाचा दर जास्त
(C) पूर्ण रोजगार
(D) पर्याप्त लोकसंख्या

- (6) Which of the following factors is non-economic factor ?
 (A) Technical progress (B) Human resources
 (C) Division of labour (D) Social condition
 खालीलपैकी कोणता घटक आर्थिकेतर आहे ?
 (A) मानव संसाधन (B) तांत्रिक प्रगती
 (C) श्रम विभागणी (D) सामाजिक स्थिती
- (7) A major cause of water-borne diseases in India is :
 (A) Hardnes of water (B) Pollution of water
 (C) Scarcity of water (D) Saline water
 भारतात पाण्यामुळे होणाऱ्या आजारांचे प्रमुख कारण म्हणजे :
 (A) पाण्याचा कठिणपणा (B) प्रदूषित पाणी
 (C) पाण्याचे दुर्भिक्ष (D) खारे पाणी
- (8) Sustainable development concept developed in year.
 (A) 1965 (B) 1970
 (C) 1980 (D) 1995
 चिरंतन विकास हि संकल्पना वर्षी विकसीत झाली.
 (A) 1965 (B) 1970
 (C) 1980 (D) 1995
- (9) The excessive use of chemical fertilizer causes
 (A) Land (B) Air
 (C) Forest (D) Sound
 रासायनिक खताच्या अधिक वापरामुळे प्रदुषण होते.
 (A) जमिन (B) हवा
 (C) जंगल (D) ध्वनी
- (10) The pollution free energy resources are :
 (A) Petroleum (B) Solar energy
 (C) Nuclear power (D) Coal
 प्रदूषण मुक्त उर्जा स्रोत आहेत :
 (A) पेट्रोलियम (B) सौर उर्जा
 (C) अणु उर्जा (D) कोळसा

Theory

2. Explain the role of Industrialization in Economic Development. 10

आर्थिक विकासात औद्योगिकीकरणाची भूमिका स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

What is Pollution ? Explain the effects of pollution.

प्रदूषण म्हणजे काय ? प्रदूषणाचे परिणाम स्पष्ट करा.

3. Explain the characteristics of less developed countries. 10

अल्पविकसित राष्ट्राची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

What is sustainable development ? Explain the indicators of sustainable development.

चिरंतर विकास म्हणजे काय ? चिरंतर विकासाचे निर्देशके स्पष्ट करा.

4. Write short notes on (any two) : 10

- (i) Globalization and Agricultural growth
(ii) Meaning of pollution
(iii) Transportation and economic development
(iv) Factors promoting in economic development.

थोडक्यात टिपा द्या (कोणत्याही दोन) :

- (i) जागतिकीकरण आणि शेतीचा विकास
(ii) सागरी प्रदूषण
(iii) वाहतुक आणि आर्थिक विकास
(iv) आर्थिक विकासातील प्रवर्तन घटक.